

แค่นั้น ถึงจะมีส่วนได้เสีย

เรื่องนี้ผู้ขอขานาเอกสารไปเพื่อใช้ในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง แต่กว่าจะได้ก็ไม่ทันการในชั้นคณะกรรมการ คงต้องไปใช้ในชั้นศาลต่อไป แต่ก็อย่าเพิ่งทิ้ง เก็บไว้ใช้เป็นตำราอ้างอิงได้

นายเชื้อใจคบหากับนางบี เพราะนางบีบอกว่าแยกทางกับสามี เลี้ยงลูกเองคนเดียว สักระยะหนึ่งเมื่อไปกันไม่ได้ นายเชื้อใจก็จะเลิกคบ นางบีจึงร้องเรียนต่อหน่วยงานของนายเชื้อใจทุกระดับชั้น จนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง นายเชื้อใจจึงมีหนังสือถึงสำนักทะเบียนกลางขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานภาพการสมรสของนางบีว่ายังมีทะเบียนสมรส หรือได้จดทะเบียนหย่าแล้วหรือไม่ และขอขานาเอกสารหลักฐานทะเบียนการหย่าเพื่อใช้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่สำนักทะเบียนกลางมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า ข้อมูลดังกล่าวประกอบไปด้วยข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายทะเบียนราษฎร ห้ามเปิดเผย และนายเชื้อใจไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับข้อมูล จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นายเชื้อใจจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ สำนักทะเบียนกลางมีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหมือนที่มีหนังสือแจ้งนายเชื้อใจไปแล้ว พร้อมยกข้อกฎหมายพระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคลจะเปิดเผยได้ต่อเมื่อผู้มีส่วนได้เสียจะมีนิติสัมพันธ์ด้วย และก็ยังยืนยันว่านายเชื้อใจไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับนางบีที่เป็นเจ้าของข้อมูล จึงปฏิเสธไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาประเด็นว่า นายเชื้อใจมีเหตุผลเพียงพอที่จะเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้หรือไม่ รับฟังได้ว่านายเชื้อใจต้องการใช้ข้อมูลเพื่อชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามที่ถูกร้องเรียนต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ด้วยเหตุว่าไปมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง พิจารณาจากประโยชน์ได้เสียของนายเชื้อใจและความสัมพันธ์ระหว่างนายเชื้อใจกับนางบีเห็นว่าเหตุผลเพียงพอที่จะเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของนางบีได้ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แต่อย่างไรก็ดี จึงวินิจฉัยให้สำนักทะเบียนกลางเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจดทะเบียนสมรสของนางบีให้นายเชื้อใจทราบได้ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง โดยกำหนดเงื่อนไขให้ใช้เฉพาะในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น

ขอให้หน่วยงานเก็บเรื่องนี้เป็นกรณีศึกษาอ้างอิงได้เลยครับ ไม่ใช่ปฏิเสธไว้ก่อนทั้งที่ข้อกล่าวหาที่ชัดเจนแล้ว ยังไม่มีสิทธิ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียตามคำนิยามของกฎหมาย ก็ไม่รู้ว่าต้องเอาอะไรมาพิสูจน์คำว่า มีส่วนได้เสีย มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากจะไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๖๐/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”